

Datum

28 maart 2023

Kenmerk

BBPZ/MvR/RBos/23-025

Aan

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de vaste Kamercommissie FIN, cc BiZa

Koningin Julianaplein 10
2595 AA Den Haag
Postbus 93121
2509 AC Den Haag

Onderwerp

Commissiedebat over Accountancy

088 233 37 00
aedes@aedes.nl
www.aedes.nl

KvK 40478218

Beste Kamerleden,

Komende donderdag 30 maart debatteert u met de minister van Financiën over Accountancy. Graag vragen wij in dat kader aandacht voor de OOB-status voor woningcorporaties.

Uit het recente onderzoek '[Wat heeft de OOB-status de woningcorporaties gebracht?](#)' blijkt dat de invoering van de OOB-status in 2020 niet tot een noemenswaardige verbetering heeft geleid, enkel tot meer administratieve lasten, hogere kosten en meer schaarste van accountants. Wij pleiten daarom voor de afschaffing van de OOB-status voor woningcorporaties.

OOB

De interne beheersing en externe (financiële) controle bij woningcorporaties zijn sterk verbeterd na invoering van de nieuwe Woningwet in 2015. Vervolgens kregen corporaties met meer dan 5.000 verhuureenheden (vhe) daarbovenop in 2020 de status van Organisatie van Openbaar Belang (OOB). Ruim 140 corporaties hebben daardoor te maken met een (nog) strenger controleregime van de accountant. Volgens zowel accountants, toezichhouders als corporaties heeft de extra OOB-controle door een onafhankelijke kwaliteitsbeoordelaar geen zichtbaar effect gehad op de kwaliteit van de controle. Wel bracht het extra kosten met zich mee. Dit blijkt uit het hierboven genoemde onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van de Vereniging van Toezichhouders Woningcorporaties (VTW) en Aedes. Bijna alle accountants pleiten ervoor om alleen corporaties met een erg grote leningenportefeuille (*stysteem-corporaties*) nog de OOB-status te verlenen of in plaats daarvan voor hen enkele aanvullende eisen op te nemen in bijvoorbeeld het accountantsprotocol. Een regime dat bedoeld is voor grote, beursgenoteerde bedrijven toepassen op (kleinere) corporaties heeft geen meerwaarde boven de toch al strenge vereisten uit de Woningwet.

Kosten en schaarste aan accountants

Als gevolg van de OOB-status zijn de accountantskosten en daarmee samenhangende werkdruk voor corporaties gestegen. Voor de ruim 140 corporaties gezamenlijk bedraagt die stijging ongeveer 2,5 miljoen euro per jaar aan directe kosten van de accountant. Hierbij wordt nog geen rekening gehouden met de extra lasten die corporaties in dit licht moeten maken. Bovendien waren de accountantskosten

als gevolg van invoering van de Woningwet reeds eerder met een derde gestegen. Dit zijn euro's die, zeker in een wooncrisis, vele malen beter besteed kunnen worden. Een andere, grotere zorg van corporaties is dat ze op termijn geen accountant met OOB-vergunning meer dreigen te kunnen vinden. Op dit moment zijn er slechts zes accountantskantoren met een dergelijke vergunning. En nu al krijgen wij signalen dat slechts enkele daarvan zich inschrijven voor offertes.

Redenen voor OOB niet (meer) aanwezig

In de Kamerbrief van 14 december 2020 schreef de minister van Financiën over OOB het volgende:

'Het voorgaande brengt met zich mee dat organisaties die als OOB worden aangemerkt een zodanig belang moeten hebben dat als zij in financiële problemen raken dit bredere maatschappelijke gevolgen heeft én dat zij financieel voldoende draagkrachtig moeten zijn om de kosten van een OOB-controle te kunnen dragen. Voorts moet ervoor worden gewaakt het financieel toezicht onnodig zwaar te maken als de betreffende organisaties ook al onder financieel toezicht staan van andere publieke toezichthouders. Dit zijn vraagstukken van proportionaliteit. Naast deze overwegingen kunnen ook concrete problemen die in een bepaalde sector spelen aanleiding zijn om organisaties als OOB aan te merken.'

In reactie daarop kunnen we stellen dat sinds de invoering van de Woningwet in 2015 het financieel toezicht prima is geborgd bij de Autoriteit woningcorporaties (en ook het WSW) en dat financiële problemen met bredere maatschappelijke gevolgen met het stelsel van achtervang niet voorstelbaar zijn en ook nog nooit zijn voorgekomen.

In dezelfde brief schreef de minister ook:

'Mijn ambtsvoorganger heeft uw Kamer in 2015 geïnformeerd over de wijze waarop door de onderwijsinspectie en de Nederlandse Zorgautoriteit financieel toezicht wordt uitgeoefend op onderwijsinstellingen respectievelijk zorginstellingen. Deze reeds aanwezige waarborgen waren aanleiding om deze instellingen niet als OOB aan te wijzen. De afweging die in 2015 is gemaakt is nog steeds actueel.'

In reactie hierop kunnen we niet anders dan concluderen dat er wellicht in 2015 nog te weinig inzicht was op hoe het financieel toezicht op corporaties zou gaan uitwerken met de nieuwe Autoriteit woningcorporaties (Aw), maar dat het anno 2023 volstrekt duidelijk is dat er meer dan voldoende waarborgen zijn opgenomen voor het financieel toezicht en er geen concrete problemen rondom financieel toezicht meer zijn geweest sinds in 2015 de nieuwe Woningwet is ingevoerd.

Afschaffen OOB-status woningcorporaties

Op basis van bovenstaande feiten en ontwikkelingen pleiten we er voor om, net als onderwijs- en zorginstellingen, ook woningcorporaties niet meer als OOB te beschouwen en de bestaande status van OOB dus te heroverwegen. We vragen u dit ook bij de minister te bepleiten.

Voor vragen over bovenstaande kunt u contact opnemen met Richard Bos via r.bos@aedes.nl of op telefoonnummer 06 51 92 60 72.

Met vriendelijke groet
Aedes vereniging van woningcorporaties

Martin van Rijn
Voorzitter